

Иван Вазов

Всичко пада
или Ентусиазъм и опортюнизъм

I

Добре, светът умей
по-опитен да бъде;
на смешното се смей,
на кривото се сръди.

Той знае да шуми,
когато шум е нужно,
или да се лomi
пред силата послушно.

Сега е зъл и строг,
след малко се превива,
на вихъра жесток
насреща не отива.

II

Припомням си часът,
когато окол менe,
омаян чух гласът
на общото вълнение;

когато тез слова
екнаха: срам, тирану!
И в славната мътва
бе всичко разиграно.

Днес съм на мъргъвци
наоколо настая,
предишните борци
не мога да позная.

И виждам ги безспир –
приятели, другари –
че търсят отдих, мир,
кат инвалиди стари.

От ден на ден кръгът
на тях по-тесен става,

възторгът и гневът
сгоряха, като плява.

А аз стоя корав
и в общата зараза
един се виждам прав,
един враждата паза.

И търса потик нов,
кат тях да не задряма,
за бой съм пак готов,
но бойно поле няма.

Най-буйните мълчат
вълната веч е пяна,
и силите мъждат,
и вяра не остана.

III

Ех, лягайте сега,
отрудени герои!
Народната тъга
да ви не безпокои.

Народът – тоз народ,
ту сган, ту лед, ту пламен,
днес бог, а утре скот
в кошарата примамен;

комуто вий умът
безжалостно въртяхте,
и в мракът, и в шумът
сърцето му ловяхте,

той нека да търпи,
смутен, изгубен в мрака!
Когато вам се спи,
той нека да почака!

Игра не е ли той

на вашите прищевки?
Вкушавайте покой,
водители и девки!

IV

Ах, днес е тъмен час!
Народът ни линее,
снишава се по раст
и по душа дребнее.

Не сме в оние дни
на робството, в които
тъй много светлини
блещяха страховито,

кога едничък лик
изпълняше простора
и някой смъртен вик
измиваше позора,

тогаз под тъмний свод
на злото, що вскопява,
юнаци тоз народ
способен бе да дава!

И за идея ний
броехме мъченици...
О, Левски! Ботев! Вий
не бехте политици!

V

Но нищо. Моят дух
хвана да се смирява;
на здравий разум глух
не трябва да остава.

Да клюмаш, да мълчиш
е днес удобно време...
Не е добре да бдиш,

когато всякой дреме.

Недей стоя един,
когато всичко пада:
знай, бука огнен клин
убива без пощада!

А той – народа клет,
кат стадо боязливо,
без позив, без съвет
озърта се сънливо.

И всите главатари
за кокал зъби точат:
ах, при таквиз овчари
вълкът е по за почет!

Януари 1882

КРАЙ

Източник: Словото

Набиране: Дия Ангелова, Мартин Митов, Живко Иванов и студенти от Пловдивския университет

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5231>]